کۆچەریانە

رامان

رەسوول سۆفی سوڵتانی

کۆچەریانە
شێعر
رەسووڵ سۆفی سوڵتانی (رامان)
انتشارات عابد تاران
چاپی یەکەم: ١٣٨٠
هەژمار: ٥٠٠ دانە
روو بەرگ:
پیتچن: م.فەقێرەسوول ـ م.ئیبراهیمیان
شابک:

هەر کۆچ کۆچت بوو کۆچ نەگەڕیاوە
کۆچ بوو بە ئاگر هەر نەکووژیاوە

- بارە سێو -
باری کرد لە شارەکەی هەڵەبجە

تۆ گوێ هەڵخە!
رووبارێکم پرسیار و سۆز خستۆتە رێ
بە هەوراز و نشێواندا خەریکە دێ

هەست راگرە
پەنجەو قوڕگی پەڕەسێلکەی گەرمیانم
پڕ کردووە لە باس و خواس
قەتارەیان زۆر نزیکە بگاتە جێ

□

هەواڵ دەڵێ

گۆیا باڵت بۆ کۆچێکی بێ وادەی سوور شانە دەکەی

هەواڵ دەڵێ

تۆ خەریکی بە سەر پردی حەزی ـ من ـ دا

کچێنیت رەوانە بکەی

□

نەتدەزانی

پڕ ئامێزی ئەم سووتانە

هیوای دوارۆژم لە بەر پێت دا چاندووە

بۆ نازانی باس و خواسی عەشقێنیتم

بە گوێی هەموو باڵدارێکا چرپاندووە!؟

نەکەی بڕۆی!

بێ پەرژینی گەرمی باسکت

لێمشت و بەستەڵەك ئەم شارە دادەگرێ،

پێم خۆش نییە

تاوانی قڕبوونی شارێك ئەوکت بگرێ.

بەبێ تینی بزە و نیگات
پەڕەسێلکەی گەرمیانیش
دێن و ئاوارە دەمێننەوە،
ئەوسا، لەناو ئەم وەرزی سەرما و سۆڵەدا
ڕەق دەبنەوە.

نەکەی بڕۆی!
لە ڕۆژانی منالێوە
من لە ئاهی پەڕەسێلکە سام گرتوومی.

خاکەلێوە ١٣٧٢

کۆچەریانە

■ (١)

١

شەوگار
لە کەلەکەی بەستەڵەکەوە لەدایك دەبێ
ئەنگوست لە چاوی هزرم رادەکا،
بەستەڵەك
لە گەرووی برسێتیەوە دادەڕژێ و
پەڕ و باڵی خەیاڵاوی من
دیلی هەوەسی شێتانەی خۆی دەکا.

بۆ کوێم دەبا ئەم گەردەلوولە
من دەمهەوێ لە جەغزی عەشقی تۆ دا
سەمای چریکە فێربم

من دەمهەوێ
لە رۆحی لانەوازی خۆم
پەیکەرێك دابتاشم ـ وەك تۆ ـ
بەشکە دوایین سووتانەکەی
ئەم جارەمی
بۆ بخوێنمەوە.

ئۆقرەم درەنگی بەسەردادێ
دەنگم ناداتەوە و
لە بەژنی خۆی ئالاندووە ئەم گەردەلوولە.
کەدڵدار دەنگی دەدزن
دەبێ باوەش بکا بە گریانا
کەچی گریان
کۆتەڵێکە لە خۆڵەمێش و ...
هیچ.

ئۆقرەم درەنگی بەسەردادێ و
باوەش دەکەم بە پەیکەری خۆماوی تۆدا

کەچی دەبی بە خەونێکی سەربڕاوی
بەردەم ئەم ڕەشەبایە و
هیچ
هیچ
هیچی تر.

٢

پەنجەم
کوڕە غەریبێکە سەرلێ شێواو
به شوێن پەڕە گریانێکدا دەخولێتەوە
تا چیرۆکی دوایین ئێوارەی بەردەرگاکەتی تێدا
تۆمار بکا

((ئەی ساتە شەکەتەکانی
کڵپە و داڕژان))!
ئێستا لەیلاکەم
ئاخۆ ڕەزی بالآی
بەسەر دەرانەی کامە ماڵەوە
هێشوو هێشوو چاوەڕوانی پۆشیوە؟))

ئەمە پەتای وێنەیەکی خەماویە

خەریکە رۆحم دادەگرێ

کات ئەستەمە

چی بەسەر هات پەنجەکانم؟

برووسکەیە و لەنگەر ناگرێ،

بروسکەیە و گەڕانەوەی بۆنیە ... نی

ئەو پەڕەسێلکەی دەرباز دەبێ لە سەرمەوە

دەگەڵ پرمەی زەردی گریان!

((ئەی ساتە شەکەتەکانی

کلّپە و

داڕژان!))

٣

ئای بەستەزمان

شاعێرە سادەکەی

گڕی باڵای شەمێکت کردە کێلی گۆڕەکەت و

ناویان نای:

وەلی دێوانە

خەریکە لە شوێن
سەمای چریکە و سووتانەکەت
خەڵفە گۆرانییەك باڵا دەکات و
ناوی دەنێن
ئەمن
رووباری گڕ و کینەی دوو هۆز
نێوانی تۆ و دڵدارەکەی تۆ،
شوورەی عاری لەتێ نان و بزە
نێوان من و دڵدارەکەی من

٤
وشە!
ئەی پێغەمبەرە خائینەکەی
سەردەمی هەڵچوون،
دەبێ لە گڕگانی چریکەیەکدا
بتکەم بە خەڵووز
تۆ
هەرگیز بێ زیاد و کەم
نابەیتە وڵاتی شێعر
ئایەتی دەروون!

٥

چ تاسەیەکی عەتراوی
پەنگی خواردووە لە ناخیدا
ـ خاکی قاقڕی تەنیاـ
چ تاسەیەکی بەفراوی...

باران کە ماچی گەردنی دەکات
ئەو چەپك ... چەپك
گوڵی زەرد و سووری دەداتێ.
ـ با ـ
کە ورینگەی تەڕی رووباری بۆ دەهێنێ
ـ ئەو ـ
تۆزە تۆزە جەستەی سووتاوی خۆی
پێ دەبەخشێ

چ بێدەنگ ئەوینداری دەچڕێ
خاکی قاقڕی تەنیا،
هاتووم دەگەڵ هاژە و لرفەی
لافاوێکی هاردا رامبژێنی

هاتووم پێم بڵێی
بۆ حاشا دەکەی
لە تاسەی هەڵقرچاوی دەشتی بێنسێ؟
خاڵۆی وڵاتی
بەفراو و هاژە!

٦

ـ ئەی سەرە کاسەکە!
دەتەوێ وێڵی کامە هەندەر بی؟!
ـ ((بەرەوخەویسەررانیئەوژنەغەریبە
[دەچملەوبنارەدوورە لێیراکشاوە))

ـ ئەی دڵە شێتەکە
خەریکە بەرەو کوێ باڵ دەکەیتەوە؟!
((بەرەوناخیمێژوویەکەمچرپەیڕوڵەگیاندادەکشێمو
[خۆمیتیادەنێژم))[١]

١ـ بەرەوخەوی سەرڕانی ئەوژنە غەریبە دەچم لەو بنارە دوورە لێی راکشاوە
بەرەو ناخی مێژووی یەکەم چرپەی ڕوڵە گیان دادەکشێم و خۆمی تیا دەنێژم

٧

من و ساڵ

دوو دڵداری جوانەمەرگین:

هەردووك دایکمان بەهارێکی کەم تەمەنە

لە ئامێزی باراناوی ئەوەوە باڵ دەگرین و

یەك چرکەش

بەر لەوەی پێی بگەینەوە

دەمرین.

٨

دەستی من و

داوێنی تۆ

بۆ کوێم دەبەی، گەردەلوولەکەی

پێت دەڵێن «کۆچی دوایی»!

ئەمن

لە رووباری ئەم خاکە بێمە دەر

دەمرم دەست و بە جێ،

دەبێ من هەینی و هەینی

لێرە
لەم بنارە بێ نیشانەدا
فاتیحایەك بخوێنم
لە سەر ـ گڵکۆ ون ـ ە کەی دایکم.

٩

سەرم لە منداڵدانی ئاگری و شاهۆتا گووراوە
دەستەکانم، لە سیروان و زرێباردا
هەنگاوم لە پەنجەی شەماڵی کێڵگەیەکی برسێتیدا
دڵیشم
لە سینگی روونی هەرچی کانیاوتدا
من تەمی خەستەی غورووورم
ئاڵاومەتە باڵای کڵپەت
کێ ئەتوانێ...
من...
ساتێ...
جیاکاتەوە...
لە تۆ...!
ئای ـ دایەگیان
کێ ئەتوانێ؟

١٠

هەورە سپیەكان
پێغەمبەری تەڕپۆشی زەریان
نامەی وەرزی رابوون
بۆ وڵاتی كانیاو دەهێنن.

١١

لێرە وایە
من دەبێ پێت نەگەم
كیژۆڵە خەمبارەكەی خێڵی تاسە
تۆ
دەتوانی هەنگاو بنێی؟
كەپرێكم بۆ هەڵبەستووی
هەڵاشی لە گوڵە مێلاقێ
لە چڵی دەڕێحانێ لە چنووڕێ
دیواری لە جریوە جریوی دەبرینان
لە كسپەی هەناسەی غەریبەكەی شارەزوورێ [1]

١- قوربانی تۆزی رێگەتم ئەی بادی خۆش مرور
ئەی پەیكی شارەزا بە هەموو دەشتی شارە زوور

لە سەر دوندی سەفین و هەڵگوردان
کە دەڕوانێتە دەشتی کاکی بە کاکی
دەڕوانێتە جەرگەی کارەساتێ،
تۆ وەرە
با سەخڵەتی ئەو وەرزە شێتەی لە ڕێدایە
بەر لە ماچی تۆ نامانگاتێ. (٢)

١٢

پڕاوپڕی بەرامەی ترسێکی ئاوارە بوون
چاوی خەواڵووی شێعرت
بۆ دەترسی؟!
وڵاتی کوڕە قەرەج،
پەڵە هەورێکی سەرەڕۆی گۆرانی بێژە
تێکەڵ بە خوێنی زوڵاڵی خۆی ناکات
کۆیلەتی خاك

٢- لە فولکلۆر وەرگیراوە

بۆ دەترسی؟!
سەما دەگەڵ قەرەجدا هەڵتدەگریٚ
لە سەر یاڵی رەشەبا
رەشماڵ هەڵدەی
کۆچ دەگەڵ قەرەجدا
فێرت دەکا
باڵی زێوینی بروسك دەستەمۆکەی،

ـ بۆ دەترسی؟!
دەستەکانت بێنە با ...

١٣

پۆلێ خەڵفە کچی باڵدار
به سەر سەرمدا تیژ تێپەڕین،
ڕەوە سێرووویەکی شەکەت
به بەردەم گونددا
کۆچیان کرد

چ بێ وەفان ئەم کۆچەریانە
دەگەڵ بەهار و تەمەن
دڵدارەکانیان بەجێ دێڵن.

١٤

تۆ!

ئەرێ تۆ!

لە نیشتمانی لاساری چۆلەکەدا

بەجریوە بدوێ،

من چووزانم یانی چی

نەهاتنەوە

یە کجاری بوون

کۆچی دوایی

تەنیا بڵێسەی چاوەڕوانی یە

لێی تێدەگا گیانم

وەك چۆن دوندی گڕیداغ

چاوەڕوانە

شەوێ ئاراس بە بەرۆکیدا هەڵگەڕێ

چەپکە ماچێکی لێڵی

بەدیاری بۆ بەرێ

١٥

وشە!
ئەی پێغەمبەرە خائینەکەی
سەردەمی هەڵچوون،
دەبێ لە گڕگانی چریکەیەکدا
بتکەم بە خەڵووز

تۆ
هەرگیز بێ زیاد و کەم
نابەیتە وڵاتی شێعر
ئایەتی دەروون!

■ (٢)

١٦

روانین...

هەنگاو...

پڕیشکە بارانی دەم با- ن

هەر یەکەی لە روّخ شەقامیّ

لەبەر دەرکیّ

لە سەر شووشە پەنجەرەی

[کڕی خەونیّکدا

شەهید دەبن.

١٧

چك

چك

چك هەردەڕوا و دەڕوا و دەڕوا

کات ژمێر

تۆش بە چ وازێکەوە سەیر دەکەی

لەو بەرزی ... بەرزی ... بەرزەوە

١٨

و

ه

ر

ه

خ

و

ا

ر

یْ سەیرکە!

چ بەستەزمانە خیلقەت

لە ڕکەی تەنگی کاتدا لە دایك دەبێ

بێ نیشان

بێ پێناسە،

لە ڕکەی تەنگی کات دا

هەڵدەوەرێ

بێ ئەنوا، بێ بینەر.

١٩

و

ە

ر

ە

خ

و

ا

ر !

من لەم ئاسمانە نەزمەدا ئۆقرە ناگرم

دەمهەوێ سەرێ لە کاکەشانەکان دەم

هەر دەمهەوێ

هەڵبڕێم

لە خولانەوەی ناو ئەم مەداری تەقدیرەم

دڵم

بۆ کەشایەکەی لە دایك نەبوو هەڵپەیەتی:

دەستم

بۆ گوشینی سێوێك

لەو پەڕی پاوانی بوونەوە.

دەستەکانت

بالْداریْکی ئەفسانەیین،

بلّەی نەتوانن

لەم ((**ئەتۆم**))ە تەنگەبەرە رزگارم کەن.

٢٠

گریان ئەلیّی

ها ئەوە ئەگریجەی پەپوولەیی شەو

شەلاّلی رەهیّلّە بارانی تەزوو،

سووتان ئەلّیّی

ها ئەوە شەپۆلانی جەستەی حەلاج

بەسەر چلّووکی گڕەوە،

کڕنۆش ئەلّیّی

ها ئەوە ...

ئەی چیت دەویّ؟

بۆ پیّم نالّیّی

تا گەیشتن بەو پەڕی تۆ

چەند بالّم ریّگە ماوە؟!

بۆ پیّم نالّیّی

چاوەکانت
لە رەنگی بزۆزی کامە ئەفسانەدا
دێن و دەچن
بۆ پێم ناڵێی؟!!

٢١

چرکەیەك
تەنیا یەك چرکە خەو
مەچەکتم بۆ بکە بەسەرین
با بەسەر پەنجەکانم
کایە بەو ئەستێرە حەپەساوانە بکەم،
با چرۆ بکا لە ناخمدا
خەونی تێکەڵبوون
بە بەهەشتی
گەڕۆکی رۆحی تۆ ...!

٢٢

چم لێ دەکەی؟!

باڵی پێ هەڵگرتووم ئەم تاسەیە

شێتی کردووم

ئەم سنووورە دەسکردەی خۆت

ئەمە گڕ

ئەوە تیغ

ئەوە ئەژدەها

چم لێ دەکەی

ئیتر بێدەنگ نابم

کات بەسەر قامکەکانم ئەنجن، ئەنجن دەکەم

یاخی دەبم لەم گاڵتەیەت

دانامرکێم

تا کو ناخی

پشکۆی ماچی تۆ ...

٢٣

بلێ دەست ڕاگرن
لێرە نەم کووژن تکایە
خوێنی پیرۆزی من
بەباڵای ئەم خاکە غەریبە نەبڕاوە

٢٤

ئێستا
دەتوانی بڕۆی
لە هەلێکی ترا سەر دەیەوە
ـ ئەی مردن ـ ؟!

ئاخر دەبێ بزانم
بۆ یەك چرکە
ـ تەنیا یەك چرکە ـ
لێك دەپچڕێ یان نا
ئەم جەغزی هات و چۆیە؟

٢٥

وشە!
ئەی پێغەمبەرە خائینەکەی
سەردەمی هەڵچوون،
دەبێ لە گڕگانی چریکەیەکدا
بتکەم بە خەڵووز

تۆ
هەرگیز بێ زیاد و کەم
نابەیتە وڵاتی شێعر
ئایەتی دەروون!

نەغەدە بەهاری ١٣٧٦

یادداشت (١)

تۆ هەر دەڵێی باست ناکەم
باست ناکەم
کە چی شەوان
تا کوو بەیان
دەست لە بەرۆکی
خەونەکانم هەڵناگری.

بۆکان ٧٣

یادداشت (٢)

ئەگەر شەقام
تۆزێ دڵداری زانیبا
ئەگەر شەقام
بیرەوەری دڵدارەکەی شەوانی خۆی
لە بیرمابا،
ئێستا دەبوو
شەقامی هەرچی شارانە
دەگەڵ تۆدا ئاوارەبان.

نەغەدە٧٤

یادداشت (٣)

باران ساردە و

شەوگار لاسار،

دەوازبێنە!

با سەرخەوێ بشکێنم

لەژێر پێلووتا.

٧٤/٧/١٨ نەغەدە

یادداشت (٤)

دایکم،

بۆ هەر ئاسمانێکی دیش

کۆچ بکا

دڵی نایە

ژووری سەوزی خەونەکانم

بەجێ بێڵێ.

نەغەدە ٧٤

یادداشت (٥)

کانیاو ویستی
باڵای بە باڵای تۆ بگرێ
بوو بە رووبار،

وێنەکەتم
لەسەر پێڵووی رووبار نەخشاند
رووبار،
هێند لە خۆبایی بوو
بوو بە زەریا.

٧٤/١١/٦ نەغەدە

حه یرانی شەقامەکە

بە بەر چاوی شەقامی سام گەستە و
منالآنی بیّ زماندا هیّنایانن
بالْ بەستراو
چاو لە تویّی دەسمالّیّکدا گریّدراو

هیّنایانن
نەیانزانی ئەگەر شەقام
شویّن هەنگاوەکانیان ئەداتە دەس با و باران
منالّەکان ویّنەیان دەگرن
«ویّنە» لەبیری منالّدا چرۆ دەکا
«ویّنە» لەبیری منالّدا دەبیّ بە حەیران.
لە دوا ڕۆژ دا دەیلّیّنەوە
بۆ دار بە دار و
کۆلاّن بە کۆلاّن.

کۆترەکانی وڵاتی من

کۆترەکانی وڵاتی من
را نەهاتوون
لە پەلکی گوڵە سیمانییەکان دا
ئاو بخۆنەوە

ئەو کتێبە ببەستن
باسی سەوزەڵانی و
کانی و
بەرامەی لە خۆی تەراندووە!!

کۆترەکانی وڵاتی من
هەر هیچ نەبێ
دەنووک لە زامی یەکترا تەڕ دەکەن.

نەغەدە ٧٥/١٢/٢٤

w i
_ l_ a _ t

((من نامهەوێ غەریبانە بژیم))
لە سەمای گەڵایەکی وەریودا دەدۆزمەوە
نیشتمانێك بۆ ـ ژیان!

((من نامهەوێ نا... بێ وڵات بمرم))
لە پێکەنینێکی مناڵانەتدا دەدۆزمەوە
نیشتمانێك بۆ ـ مردن!

٧٦/١٠/٢٤

((غەریب وەکوو خاک
ویران وەکوو خۆم))[٧]

ئێستا ـ م

میوەیەکی تفت و تاڵە

لە زارمدا

هەنگاوەکانم

راکێش ... راکێش

لە جانتای رێگایەکی نابەدڵا دزران

پەنجەکانم

لەوێ

لە گرێوگەوی گوڵی مافوورەیەکی وێرانا جێمان

«من... چیم بەسەرهات؟
تۆ... چ زوو تۆرای
منالّی! ئەی خوشکە کالّەکەم؟!»

خاك و خۆلّ
ئامێزێکی دایکانەیە
لە بیرمدا شەپۆل دەدا
غورووری کالّی چرۆ
لە حەوشەی مانگەشەوەوە بانگم دەکا

«غەریبی تەمەن... خەریکە دەمکا
بە خەلّووز.»

بمگەڕێنەوە
لە ناو گەڕەلاوژەی قاقاو
تۆپەلّە بەفردا بمچێنە!

بمگەڕێنەوە
لە بێ سنووری مانای سفرە و کۆترەباریکەدا
بمنێژە

((خوشکە کاڵەکەم!
گەورەیی ئازاری ئەم دوورییەت
پیر پیری کردووم.))

٧٦/٣/١٥ نەغەدە

یادداشت(٦)

کلوو
کلوو
دادەبارێ
بەفر
تاڵ
تاڵ
دادەوەرێ
مووی سەرم
تۆ بیر لە دزێوی شەوێ دەکەیتەوە
ژوورە خەیاڵییەکەت جێ ناهێڵێ
من بیر لە پیرۆزی گوڵدانێ دەکەمەوە
یەکەم ماچی ئێمەی
تیا دەگوورێ

یادداشت(٧)

لاسەشۆڕی باڵەکی
چەپکێ گوڵی شۆڕان و
وڵاتێکی خەزاڵین.
چۆلەکەش
دارستانێك پڕ جریوە و
هێلانەیەکی قشتیلانە
لە سەر چڵووکێ.

ئەی (من) چیت بۆ بهێنم؟!
ئاوارەکەی ناو چرپەزاری بێ پەڕو پۆم،
چیت بۆ بهێنم:

لە سەرشانی خەیاڵێکی وێران
[هێلانەیەك و
لە دەستە بچکۆلەکانی تۆشدا
تەنیا
نامەیەك
شك دەبەم

٧٦/٤/١٥ نەغەدە

کاروانێك سوور لە سەر ڕێ

بەدەم یاوی ئەم ڕێگە لێڵەوە
وەرز وەختە سپی سپی بکات
سەر و پرچی
درەنگە!
میراتگری ڕێگەی هەتاو و ڕووبارە ـ کاروان ـ
تێ ناگات لەزمانی پسکی هەنگاوی من و تۆ
درەنگە!
خەو ـ میوانی ناوەختی بێ مەنزڵە
ـ ئێمەش ـ سیاسەتمداری حیزبی عەشقێکی سەرەڕۆ
خەو ـ کۆت و بەندی مانەوەیەکی بۆگەنە ـ بیخە پشت
[گوێ!
ئێمەش ...

بۆ چی دەگری؟!
بۆ کوێ ئاوڕ دەدەیتەوە؟!
رابردوو نەهەڵمان دەگرێ بمانبا
نە شوێن هەنگاوی ئێمە دەدۆزێتەوە
بێ بە دووماندا
رابردوو ـ لەدێراوی دوێنێ و پێرێدا نەبێ ناژی
من و تۆ
لە وڵاتی سبەینێدا نەبێ ناڕوێین.

مەترسە!
کەدەرباز بین لە چل پلەی عومام
ئەو بەر چرپەگای پەریانی
رووت و قووتی ناو ئەفسانەکانە،
ئەوبەر هەوارگەی خێڵی بەیان و تریقەیە.

کوڕانی وێ
بە سۆزی شێعر و سازی هەرەس بلووغ دەبن،

کچانی وێ
بەدەم گارەگاری شەماڵ و
بلوێری چەکەوە دادە نێن بناخەی مەمك.
شەپۆل دەدا شەپۆل
بێدەنگ ... بێدەنگ دەئاژوێ،
میراتگری تاقانەی زەمانە و
دانە ... دانە
دادەڕژی بە دویدا رۆژانی تەمەن.

دەئاژوێ   دەئاژوێ
کاروانێك لەهەزاران (من) و
هەزاران و یەك (ئەتۆ)
((کاروانێك سوور لەسەر رێ))

بەهاری ٧٦

6349(٥شەممە کاتژمێر ٥/١٠)

.6

.3

.4

.9

ـ ئەلۆ!

ـ ئەلۆ فەرموو!

ـ سڵاو ئەی یار

ـ سڵاو هاوڕێ چۆنی؟

ـ چۆنم؟!

لێڵی لێڵم

بە ڕەنگی نیشتمانی وێڵی پەپوولە پاییزە

روونی روونم
لە چەشنی رۆحی دیلی دەست کێڵگەی ـ باران.
راچەنیوم لە فڕکەی باڵی باڵدارێك

ـ چ باڵدارێکە هاوڕێ
وا هەواڵی ترسی پژاندووە لە دەنگت؟!
ـ نازانم،
هەر ئەوەندە
خەونی وەرزی لێك دابڕانم ئەبینی
لە دوادوای قەتارەیەکی سپیدا
جەستەی بە دەم باڵەکانییەوە ئەکشا
ـ باڵدارێك لە رەنگی نیشتمانی مەـ
رۆحیشی لە ئاوڕدانەوەی سات بە ساتی
ئەم درەنگە پاییزەدا، هەنیسکی ئەدا.

□ ٢
ـ ئەلۆ!
ـ بەڵێ شیرین،
ـ لە کوێوە دەدوێی

دەنگت ... کاڵی ... کاڵە؟

ـ لێرەم سێوێ

لە نێوان حەزی مانەوە و

ڕاکێش ڕاکێشی فڕینێکی کۆچاویدا،

لێرەم

لە سەر ڕێژگەی

ماڵاوایییە کوتوپڕەکانی کارەساتدا

باڵ بە باڵی خورپەیەکی بێ وڵات

هەر دەکشێم و

هەنیسك ئەدەم

هەنیسك ئەدەم.

لێرە دڵم ناکرێتەوە

بیرەوەری: شەوەزەنگ

ئێستا: ژووری باڕووت و دووپشك،

سبەینێ: کۆڵانێکی تەنگەبەرە

شانەکانمی پیا ناچێ،

مانگ: ماچێکی تاڵی خوێناوییە

بە سەر رومەتی ساردی پەنجەرەوە

○○○

دادەنیشم لە رۆخ ئەم هەناسە هەتیوەمدا
با ـ لك و پۆپم دەلاژێنێ
شەپۆل ـ خاك و خوێنی جەستەم دەشواتەوە و
لێڵ تر دەبێ
تۆ بیر لە من دەکەیتەوە
کە خەریکم حکوومەت دەکەم
بە سەر سێبەری خۆمدا!
با بیر لە زنارێك دەکاتەوە
رایبژێنێ
چۆم
بیر لە ترۆپکێك،
رایبمووسێ.

لە نێوان سێبەری خۆم و خۆتدا
نارنجۆکێك چاوی کینەی چرە،
لەنێوان دڵ ـ ی من و پەنجە ـ ی تۆدا
شمشێرێك راکشاوە.
لێرە دڵم ناکرێتەوە
هەنگاو ... هەنگاو ...رێگە دەمبڕێ

کچێکی سیمانی چاو حیزە ـ شەقام،
سەر دەردێنی
لە بووتیکی کڕێوە و دووکەڵەوە
دەست لەگەردنم دەکا
ڕێکم دەگوشێ توند توند،
من ـ تەنیا باسی دڵشکاوی خۆمی بۆ دەگێڕمەوە
ئەو ـ پێدەکەنێ قا قا قا قا.
هەناسەی
هەنگوینی ترین ژەهری ئەم غەریبیە
ددانەکانی
دڵۆڤان ترین چەقۆ.

دێم پەژارەم هەڵدەکەنم
لەسەر بەردێك
باران دەیشواتەوە و
ناوی دەنێ «گۆڕستانی جندۆکە»
سەرم دەنێمە سەر سینگی بنارێك
گوێ لەترپەی دڵی شەهید بگرم

برووسك سەمای تیا دەکاو
دەیکا بەخە ڵووز

جارێك
تەنیا جارێك
دایکم ماچ کرد
شەقام بوو بە گورگ
بوو بە گڵکۆی ماچی من و
دەستە سپێکانی ئەو.

ڕەنگە ئەگەر بشڵێم «خۆشم دەوێی»
بێن بە گوێما بچرپێنن:
«دەزگیرانە چاو ڕەشەکەت
باڵای بەرزە ... بەرز بەرز
بەقەت دارە مەیتەکەی
سبەینێ بەیانی زووی تۆ ...»

پەردەی ئەم ژووره گریاوەم لامەدە!
لەوە تاریکترم

پێکەنینت دامبگیرسێنێ.
لێ گەڕێ!
با نەڕاکێ ناهومێدیم
تەنیا بۆ یەك «سڵاو».
بۆ یەك «چۆنی».

من بیر لە داڕمانی ئەندێشە
بیر لە داڕزانی ئەستوونی جەستەم
دەکەمەوە
تۆ
لەمنێکی سەوزی سەوز
لە بزەیەکی مێلاقەیی
لە وشەیەکی
ئازادی
بەرپەنجەرە دەڕوانی.

(بــێـــــد ه نگـــــــــی)

ـ بۆ بێدەنگ بووی!؟

+...

ـ بۆ بێدەنگ بووی!!!؟

+ ھ ... خخخخخەریك بووم

ئاوارەیی گەڵایەکم دەخوێندەوە

لە مەندی چاوەکانی

تۆدا

کە

با ـ

ئەیبرد

تۆ بۆ ناسرەوی؟!

دەفتەری یادداشتەکەم بۆ وا دەپشکنی

ئەوەتا

لە بیلبیلەی چاوی منا غەم دایگرتووە

ئەو پەریەی خۆشترم دەوێ لە تۆ

تەم دایگرتووە

ئەو وڵاتە چاوڕەشەی

دەمھە وێ بچم

خۆمی تیا وێران بکەم

لێرە دڵم ناکرێتەوە

سەرم تەراوی ساڵی
«چۆلەکە کوژرانەکەیە»
یاغی ترە
لە دان
لە ئاو
لە حەسانەوەی سەر هەوری شانی تۆ

لێرە دڵم ناکرێتەوە
پێنووسێك و
هەگبەیەك شێعری شێرکۆ بێکەس و
لەچکەیەکت
بۆ نامە قاچاغەکانم
کات: درەنگە
رێگە: دوورە
بێ تێشوو ناژی رێبوار

سەرماوەزی ٧٦

یادداشت(٨)

چاوم پێت دەکەوێ

لە گاراجێکی گەورەی ئەم غوربەتیەدا،

ئەمجارەیان

تۆی و

تاراکەت و کوڵی شێعر و ــــ ئەمن

ئەمجارەیان

منم و

زامەکانم و ئوتوبووس و ــــ بوومە لێل

دەستت دەگرم

و

ڕێ دەکەوین

و ڕێگە دەبڕین

و ڕێگە دەبڕین

و ڕێگە دەبڕین

یادداشت(٩)

تۆ منت خۆش ئەوێ و

من ...

هەڵۆش چیای خۆش ئەوێ و

چیا ...

شەهیدیش خاکی خۆش ئەوێ و

خاک ...

بارانیش تۆی خۆش ئەوێ و

تۆش

ئەمن

ئەمەیە رازی نەبڕانەوەی مەنزوومەی عەشقێنیمان.

شنۆ ٧٧/١/٢٢

یادداشت(١٠)

بزەی لەبیر دەچێتەوە

ـ چرۆ

پەڕووپۆی هەڵدەوەرێ

ـ زەمان

نوقم دەبێ لە تراویلکەی وشەدا

ـ ئەمن

باسم بۆ بکە!

چیە رازی حکومەتی

ـ نیگات

بۆکان٧٧

بۆهاوڕێم محەمەد ئەحمەدی و خەونەکانی

چەمەڕای هەڵچوونێکە
خاك

لە بزەتدا لەنجە دەنوێنی گوڵی گەنم
نەرەوتی ملۆدی با دەزانی و
نەگارەگاری وەرزی بەسەرچوون دەناسی
نازانم چۆنت بدوێنم
لەخەوی کرێشەیی کراسەکەتدا
خاك
چەمەڕای هەڵچوونێکە ـ وەك پتی خوێن
نە زمانی برسێتی ئەزانی و
نە رێنووسی شەتاو
نازانم چۆنت راژێنم
نازانم نا!

... ئاسمانی چی؟!
تۆ ڕێکەوت هەڵیگرتووی
تا لەڕکەی چاوەڕەشەکانی خۆتا
هەر هەڵفڕین و کچێنی خۆت لە تەنیاییت بهاڵێنی
یەقینی چی؟!
گومان کۆماری دیکتاتۆری لەدایك بوونی تۆیە
هیچ ...
هیچ کلاو کووڕەیەك
لە جوغرافیای شێت و شووری قژتدا
هێلانەیەك شك نابا
هەرگیزا و هەرگیز.
ئاااای
ئەمە سەرەتایە یان کۆتایی
ئەوە ئاوزینگدانی ساڵی گەنمە یان
عەشقێنی دووکەڵی سەردەم
تۆ
چەندە
شێوەی نهێنی ئەدەی!!

٧٧/٥/٣ بۆکان

close up

□

- بە روخسەت!
- بۆ کویَ ئەچی؟ تازە خەریکە تینویَتیم پیَبگا
- ئاخر لە چاوەڕوانی منا ئیَواران

رێگاکان ئەبن بە گورگ

- مەترسە

گورگەکان زوو پیر دەبن!

« بی قە راریٌ لە نجە ئە کا نە رم نە رم

٧

تو لە چکە کە ت دە کە یە وە

٧ ٧

رە شە بایە ک هە لٌدە کاتی،

نوقمی کە زو دە بین و نوقمی زە نا زە نای ترس

٧

تو له چكه كه ت با ئه يبا و ...

من په نجه كانم.

٧

هه لده وه رن كلوو ... كلوو ...

وه ك خورپه يه كى په يتووكه»

■

[close up]

ـ روخسەت

ـ مەڕۆ ... ئەترسم لەم چاوەڕوانییە درێژەدا ... [شەو ئەبارێ بە رەهێڵە] ڕێگاکان بن بەگورگ

[شەو ئەبارێ رۆندك

رۆندك]

ـ کات درەنگە ئەبێ بڕۆم

[دەگەڵ هەنیسك بە هەنیسکی

هەنگاوەکانی تۆدا

دا ئەبارێ شەوەزەنگ]

ـ ماڵئاوا!

[تەنیاییم شەڵاڵی لوورەی

ڕێژنەیەکی سوور ئەبێ]

ـ ماڵئاوا

ـ ماڵئاوا ... ڕووناکی دیدەم

ماڵئاوا

هاوینی ٧٧

نامەکانم بدەن بە ئاگر بۆم دێنێ

لەیلاگیان!
چەند رۆژێکە ئاژاوەیەك هەڵیگرتووم
برووسکێ حیلە و کۆرژنێتی لە سەرمدا
خۆ نە ناوی خۆییم پێدەڵێ
نە نیشانەیەکی دەزانم بۆتانی بنووسم
ئیتر ئەونامانەی بۆم دەنووسن
ئادرێسیان ناوێ
بیدەن بە گڕ بۆم دەهێنێ

لەیلا!
پەنجەرە!

فەوزیە!

رامان!

گوێتان لێمە؟

ئادرێسیان ناوێ نا ...

ئاژاوەیەك هەڵگیرتووم

بە گرفەگرف

بەرەو ژوورێکی بێڕەنگی رەنگ

نە دەرگاکەی ژمارەی لە سەرە

نەکۆڵانەکەی ناسناو و

نەشارەکەی سەر و شوێنێکی هەیە.

بیدەن بە ـ گڕ

بیدەن بە ـ تیاچوون

بۆم دەهێنێ.

١/٧/٧٧ ـ بۆکان

هەموو شتێك ... هیچ

شارێك دەنووسمەوە
خانوو بە خانوو
سلاو بە سلاو
ئەیسووتێنم
باخێك دەكێشمەوە
دار بە دار و
جریوە بە جریوە
ئەیدڕێنم
« شێعرێك» دەهۆنمەوە
پیت بە پیت و
«خۆم بە خۆم»
ئەیمرێنم

٧٩/٢/٢٠

یادداشت(11)

ڕەوتی تۆ لە درێژترین نامۆیی دا و
پژانی من لە نووتەك ترین ئاوڕدانەوەدا
ـ لە بیرتە چ شەوێك بوو کڵاو کووڕەیەکی
[ماندوو
بە ڕەوتی ئەم هەمووە پێکەنینەتدا
[ڕابوارد
ـ نا ... ڕەنگە ئەو شەوە ئیدی لە شەوژمێری
هیچ ساڵێکدا نەمابێ ...

میوانی گوڵە سیمانیەکانم
دەنووك تەڕ دەکەم لە پەلکیان دا

(تۆ! چ سووری سوور ...)

لەنجەت هەڵ دەپرویَ لە گڕەبای ئەم شەقامەدا

(چ نووتەك ئەم شەقامە چ نووتەك)

- لەبیرتە چ شەوێك بوو ...!

- پێم گوتی! رەنگە ئەو شەوە

لە شەو ژمێری ...!

ئاخ نە کڵاو کووڕەیەك رادەبووریَ تازە

نە پێکەنینێك دەرسکێتەوە بۆ هەڵوەرین

جارێکی تر.

٧٩/١٢/١٧ نەغەدە

یادداشت(١٢)

ئەی بەیدەسترین رەنگی گوڵاڵەی ...

نا نا [ببوورن ...

ئەی وریشەی پەیتووکەترین پێکەنیــ ...

نا نا نا (ئەمجارەش...

ئەی مزرترین و بلوورین یەزدانی ژوور ....

ئەەە ھ

ئەی تۆ!

تۆ ئەڵێم تۆ!!

چەتری سپی، سەعاتی سیتی زێن

کیفی شان و قژ و کەوشی تۆزاوی خۆت!

«زۆر ئەترسم ئێوارەیەك

لەشەقامێکی پڕلە هاتو چۆدا ونت بکەم»

٨٠/٣/٥ـ بۆکان

- سەردان ـ

زەنا زەنای چ ترسێکی ئاڵۆز

له غەریبیت دا

مەرگێکی چەند سادە ـ چەند سادە

له کۆچا و کۆچتدا

(چەند سادە ـــ چەند سادە

ئەمهەویست بە سەر داڕوخانت دا ببارم)

بەڵام!

کە سەرما دێ و

سەر بە ماڵە و ماڵی رۆژەکانت دا دەکا

نەدار وەرزێك دێتە دواوە و

نە تۆش سەوز دەبیەوە تازە.

ـ بە کوڵ دەگریم و هیچی تر ...ـ

چ لە پڕ رووی دا

گووران و باڵیان گرت و جێیان هێشتی

ساڵەکانت

چ لە پڕ رووی دا

بەر لەوەی گەڵایەك چرتە بكا

ئاوا منداڵانە پیر هەڵگەڕای.

□

ئاااخ

کە سەرما دێ

سەر بە ماڵە وماڵی رۆژەکانت دا دەکا

ئیتر نە دار وەرزێك دێتە دواوە و

نە تۆش سەوز دەبیەوە ...

٧٩/٨/٧ ـ بۆکان

تا هەڵچوونی زام ... تا مانگەشەو

ئەی هەتوانی نیانی زێوین
ڕێگە دەرناکەی نا
کەمێ خوارتر
گەماری چڕی سەردەم و
بادەوەی دووکەڵە

٢٠/٥/٧٩ ـ بۆکان

سەفەر

تۆ رۆیشتی
منی هەموو ئێواران سڵاو
رووت رووت رووتی کردمەوە
تەنیایی
بارانێك شووردیەوە
دوور
بایەك شەمزاندتی
غەریب
تولەرێیەك تێت ئاڵا
(نازانم چۆن ......

گەڕایەوە
پڕ مەراقی هەموو شتێك لە نوێوە
گوتمان:

دەفتەری یادداشتی رۆژانەی تۆ

پڕپڕ لە من

دوور   غەریب   نازانم چۆن،

بەجێما تۆیەك لە من

منی تەنیاتر

تەنیاترین

٨٠/١/٢ ـ بۆکان

پێرست:

بارەسێو باری کرد لە شارەکەی هەڵەبجە ٥

کۆچەریانە ٨

یادداشت ١ـ ٣٣

یادداشت ٢ـ ٣٤

یادداشت ٣ـ ٣٥

یادداشت ٤ـ ٣٦

یادداشت ٥ـ ٣٧

حەیرانی شەقامەکە ٣٨

کۆترە کانی وڵاتی من ٣٩

wi – l –a –t ٤٠

غەریب وەکوو خاك ـ وێران وەکوو خۆم ٤١

یادداشت ٦ـ ٤٤

یادداشت ٧ـ ٤٥

کاروانێك سوور لەسەر رێ ٤٧

٦٣٤٩ ٥٠

لێرە دڵم ناکرێتەوە ٥٣

یادداشت ٨ ٦١

یادداشت ٩ ٦٢

یادداشت ١٠ ٦٣

چەمەرای هەڵچوونێکە خاك ٦٤

close up ٦٦

نامەکانم بدەن بە ئاگر بۆم دێنێ ٦٨

هەمۆ شتێك هیچ ٧٠

یادداشت ١١ـ ٧١

یادداشت ١٢ـ ٧٣

سەردان ٧٥

تا هەڵچونی زام تا مانگەشەو ٧٧

سەفەر ٧٨

فرمێسکە شەهیدەکان

گۆرانیە غەریبەکانی دایکم

چاوە رەشەکانی فەوزیەی دڵدارم

ئەم هەناسانەیان

پێشکەشی

من

کرد